

PRENUMERATA MIEŚCZNA:

Za 1 wyd. „Poranna” lub „Wiecz.” 220 M
Z dostawą w miejscu
lub przesyłką poczt. 240 M
Za 2 wyd. „Poranna” i „Wiecz.” 440 M
Z dwurazową dostawą
w miejscu lub prze-
syłką pocztową . . . 480 M

NALEŻYTOŚĆ POCZTOWĄ OPŁACONĄ RYCZAŁTEM**CENA NUMERU POJEDYNCZEGO****10 Mk.**

GAZETA WIECZORNA

wychodzi codziennie o godz. 1 po południu i o godz. 6 rano („Gazeta Poranna“)

P. T. Interesentów uprasza się o zgłaszanie w sprawach redakcyjnych wyłącznie między godz. 6 a 9 wieczorem w biurze Redakcji przy ul. Sekela 4/1. Rękopisów nie zwraca się. — Biura Administracji otwarte codziennie od godziny 6-tej rano do godz. 7-mej wieczór. — Telefon redakcyjny Nr. 15

Nr. 5941.**Lwów, wtorek 26 lipca 1921****Rok XII**

Franc.-ang. kompromis w sprawie śląskiej osiągnięty? Gen. Le Rond pozostaje na Śląsku.

O ratowanie Wszechnic przed zagładą.

Na marginesie enuncjacji profesorów
szkół akademickich.

Lwów, 25 lipca.

Ogłoszona w tych dniach we wszystkich niemal pismach enuncjacja Związku zawodowego profesorów szkół akademickich we Lwowie ujawniła fakt, którego stwierdzenie obudzić powinno czynność prasy, społeczeństwa, sejmu i rządu.

Profesorowie przestrzegają przed groźnymi dla w ostatecznej miedzy. Ta nieliczna garszka najwyższej ukwalifikowanej inteligencji, spełniająca ważne i pełne odpowiedzialności zadania wychowawców młodzieży i kierowników warsztatów nauki, ugina się pod brzemieniem troski o chleb codzienny. Pensja profesora wystarcza zaledwie na pokrycie kosztów mniej niż skromnego utrzymania w ciągu 15 dni w miesiącu. Nieubłagana konieczność zmusza więc tych, którzyby powinni całą swą energię poświęcać nauce i szkołom — do szukania ubocznych zarobków.

Profesorowie przestrzegają przed groźnymi skutkami tego niernormalnego stanu rzeczy. Jego nieuchronnym bowiem następstwem będzie zanik produkcji naukowej, dezercja najdzielniejszych jednostek do zawodów praktycznych, obniżenie poziomu Wszechnic, a co za tem idzie i upadek technicznego wykształcenia inteligencji zawodowej.

Cieżkie położenie inteligencji pracującej teoretycznie jest niewątpliwie jednym z fatalnych skutków wstrząśnięć społecznych, jakie wywołała wojna. Widzimy je wszędzie, zarówno w państwach zwyciężonych jak i zwyciężonych. Wszędzie nigdzie może nie jest ono w następstwach tak groźnym jak u nas. Praca nad budową podwalin niepodległego i silnego własnego państwa wymaga licznych zastępów fachowo wykształconych nauczycieli, inżynierów, prawników, lekarzy itp. Brak tych pracowników ujawnia się na każdym niemal kroku i uтрудnia w najwyższym stopniu należyte zorganizowanie maszyny państwowej. To też troska o podniesienie poziomu i sprawności szkół najwyższych oraz o wzniecenie ognisk własnej rodzimej twórczości w dziedzinie nauki i przemysłu powinna być jedną z naczelnych trosk rządu i całego społeczeństwa. Będzie największą

Kompromis anglo-francuski osiągnięty? Anglia zbliża się do stanowiska Brianda.

Sosnowiec, 25. lipca.

(Telef.) (G) Depesze z Londynu oraz doniesienia „Matin” i „Echo de Paris” wskazują, że między Francją i Anglią doszło do kompromisu. Anglia zbliżyła się do stanowiska

Brianda. Rząd angielski zapróbował punkt widzenia Brianda, a zato Francja zgodziła się na zwolnienie Rady Najwyższej w bliskim czasie.

Le Rond pozostaje aż do rozstrzygnięcia na stanowisku.

Kraków, 25. lipca.

(Telef.) (G) Wedle doniesień ze Sosnowca, planowany urlop gen. Le Ronda został wstrzymany z polecenia władz paryskich. Le Rond

pozostaje na dotychczasowym stanowisku, aż do ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy górnośląskiej.

Gen. Marini ustępuje?

Sosnowiec, 25. lipca.

(Telef.) (G) Krążą pogłoski o ustąpieniu dowódcy wojsk włoskich na Górnym Śląsku.

Dowództwo tych wojsk niebawem obłąca Francuzi. (Wiedomość powyższą należy przyjąć z wszelkimi zastrzeżeniami. — Red. „Gaz. W.”).

Przywrócenie połączenia G. Śląska z Polską.

Sosnowiec, 25. lipca.

(Telef.) (G) W tym tygodniu będzie przywrócona komunikacja i otwarcie granicy mię-

dzy Polską a Górnym Śląskiem. Ruch pociągów będzie wznowiony, będzie także przywrócone połączenie telegraficzne i telefoniczne.

Z NIEOFICJALNEJ GIELDY PRZEDPOŁUD, Lwów, 25 lipca.

Na dzisiejszej giełdzie przedpołudniowej tendencja zniżkowa. Obrót obcemi walutami słaby.

Dolary amerykańskie 1960—1965, jedynki i dwójki 1920—1925, dolary kanadyjskie 1678—1680, jedynki i dwójki 1640—1645, marki niemieckie 27'00—27'50, setki 27'80—26'90 drobne 26'50—26'60, leje 28'00—28'50, drobne 27'80—27'90, czeskie korony 27'50—28'00, drobne 27'50 do 27'80, austriackie tysiączki 2600—2620, setki 240'00—240'50, 50-koronówki 130'00—132'00, 20-koronówki 2'40—2'50, 10-koronówki 1'90 2'—, 1-ki i 2-ki 1'20—1'30 f., ruble 5 setki 2'30

2'50, setki 2'30—2'50, 25-rubłówki 2'60—2'80, 10-rubł. 2'00—2'10, reszta drobnych od 1'10—1'60, dumskie tysiączki 60'00—65'00, dumskie 250 rb. 40'00—45'00, karbowanice 3'80—4'00, hrywny 13'00—14'00, franki franc. 110—115, funty szterl. 5900—6000.

Złoto: 20-kor. 7400—7500, 20-frankówki 6800—7000, 20-markówki 8000—8100, funty szterlingi 8000—8100, 10-rubłówki 8500—8600, dolary 1780—1790.

Srebro: Korony austr. 116—118, floreny 240—250, ruble 370—390, kopiejki 1'30—1'40, dolary amerykańskie 1000—1020, połówki i ćwiartki 980—990, dolary kanad. 580—600 drobne 550—570.

Czas odnowić prenumeratę!

szym błędem, jeśli konieczną niewątpliwie oszczędność stosować zaczęliśmy za przykładem byłej Austrii w dziedzinie szkolnictwa, oświaty i nauki. Istnieje w budżecie państwa wiele, wiele innych pozycji, od których należy i musi się rozpocząć politykę oszczędności. Okupować zysk kilkaset może milionów marek rocznie upadkiem szkół najwyższych oraz zanikiem naukowej twórczości byłoby lekkomyślnością, której zgnębne skutki ujawniłyby się rychło i nader dotkliwie.

Zresztą nieprawdą jest, że sytuacja finansowa państwa uniemożliwia należyte uposażenie kilkunastu szkół najwyższych.

Zapytujemy tylko, czy rząd i społeczeństwo uczyniły dotąd wszystko, co dla podtrzymania i rozwoju tych ognisk nauki uczynićby można?

Bynajmniej!

Rząd i społeczeństwo dopuszczają do tego, że profesorowie uniwersytetów, pracownicy państwowej najwyższej kategorii, kierownicy i nauczyciele młodzieży w wolnem i niepodległym państwie — korzystają z dobroczynności amerykańskich filantropów, otrzymują 5-cio dolarowe paczki żywnościowe i dary w postaci materiałów, bieleziny i bucików dla dzieci.

A przecież to państwo rozporządza dzisiaj dzięki reformie rolnej olbrzymimi połączaniami ziemi ornej, przecież ten rząd mógłby bez żadnego wysiłku i niczyjej krzywdy obdarować uniwersytety ziemią, która wyżywiłaby bez obcej pomocy tę niecierpliwą garstkę profesorów, a stanowiłaby za namacalny teren pracy dla wielu naukowych pracowników.

Przykład rządu, ratującego w ten sposób Wszechnice od zagłady, obudziłby może wreszcie i ofiarność publiczną. Przecież przy wszystkich trudnościach finansowych państwa istnieją dziś w Polsce miliardowe fortuny, istnieją wielcy właściciele dóbr, fabryk, banków itd. Oni wszyscy posyłają swych synów i córki na uniwersytety po wiedzę i dyplomy. Ale czy ci starzy i nowi bogacze — sarkający niekiedy po cichu na niski poziom i słaby stan uposażenia naszych uczelni — zastanowili się bodaj na chwilę nad tem, że jest w ich mocy sprawić, by puste nasze biblioteki zapelnily się książkami, by pracownie nasze stały się czynnymi warsztatami naukowej badawczej pracy, by uczeni nasi nie marnowali zapasów i zdolności na walkę z brakiem najkonieczniejszych narzędzi i pomocy naukowych?

Nie. — Oni pamiętają jeszcze ciągle, że szkoły najwyższe polskie utrzymywał rząd... wiedeński. Czas zapomnieć o „K. k. Ministerium für Kultus und Unterricht in Wien“ i przypomnieć sobie, że nie rząd jedynie, ale społeczeństwo samo może i powinno uposażyć instytuty naukowe najwyższych uczelni.

Wszakże bogate uniwersytety anglosaskie, Wspaniałe Colleges w Oxford i Cambridge oraz rozliczne uniwersytety w Stanach Zjednoczonych oparte są niemal wyłącznie na niewielkich niekiedy a za to licznych fundacjach prywatnych, do których rząd albo żadnych, albo nieznaczne tylko dodaje subwencje. Zaprawdę czas, aby obywatele wolnej i niepodległej Polski zrozumieli, że nie rząd, któremu nikt podatków płacić nie chce, ale oni sami są przed historią odpowiedzialni za to, że te ogniska wiedzy, które rozniecone w Polsce jeszcze przed wielkimi, przetrwały polityczną niewolę, przysiągają poczynają dzisiaj w wolnym kraju.

J. de Wren.

NADESLANE.

LEKARZ CHOROBY SKÓRNYCH I WENERYCZNYCH
Dr. Fryderyk Mahl
Koralnicka 8 (od pl. Akademickiego), od 9—10 i 2—5.
482

Dr. med. B. Mühlbauer 516

specjalista chorób skórnych, wenerycznych, pęcherza, nerzki, kosmetyki lekarskiej i choroby włosów — powrócił i ordynuje w Stryju, ul. Mickiewicza 22.

Prasa ruska o porozumieniu z Polską.

Lwów, 25 lipca.

ZAWIEDZONE NADZIEJE.

Mimo nadziei polityków ruskich, że sprawa Małopolski wschodniej zajmie się koalicja i załatwi ją na ich korzyść, zamieszcza „R. Kraj“ wiadomość, że obecnie wszystkie państwa łączą się wspólnie, ażeby zlikwidować przedewszystkiem sprawę turecką i bolszewicką, które zagrażają poważnym przewrotem światowym, a inne sprawy, jak: Włna, Galicji wschodniej, Bukowiny i Besarabii będą później załatwione. Nawet sprawa Górnego Śląska ma być oddana — zdaniem wyżej wymienionego pisma — na przeciąg lat 20 pod kontrolę jakiejś komisji koalicyjnej, a jak twierdzi to pismo, plan taki wyszedł z Paryża.

BLAKANINA W CIEMNOŚCIACH.

Pod takim tytułem umieszcili „R. Kraj“ artykuł wstępny, w którym omawia projekty 20 posłów z Małopolski wschodniej co do autonomii, dla tej prowincji. Pismo to stwierdza, że każdy z tych projektów będzie dla Rusinów tak długo bezwartościowym, jak długo przy ustaleniu ich społeczeństwo i rząd polski opierać się będą jednostronnie wyłącznie na materiałach posłów polskich i na sprawozdaniach swoich własnych organów rządowych. Pismo to stwierdza, że bez współpracy narodu ruskiego, wszelkie próby pojedynania nie udadzą się.

Rusini między sobą.

Lwów, 25 lipca.

PRZERWANY FRONT.

Sztucznie utworzony na zjeździe międzypartijnym front ruski, zarysował się poważnie i każda dzień grozi mu przerwanie. Pierwszy wyłom zrobił moskalofilia. Pismo ich ludowe „Narodna Wola“ wykazuje faktami, że Ukraińcy na prowincji agitują dalej przeciw ich partii, a równocześnie ukraiński organ ludowy „Batkivszczyzna“ zamieszcza szereg korespondencji z prowincji, wyszydzających moskalofilstwo i nawołujących do tepienia go. W łonie samej partii moskalofilskiej powstała ostra krytyka na tle obecnego kierunku politycznego tej partii, a echem jej są artykuły w „Prykarpackiej Rusi“ w ostatnich czasach. Najgłośniejszym jednak powodem niesnasek jest fakt, że partya trójdowa oszukała swoich nowych sojuszników, bo przyjęła wprawdzie ich ofertę ugodową i wyraziła im publiczną pochwałę za ich lojalność, nie chce im jednak zwrócić ich instytucji i majątków, odebranych za czasów austriackich, ani też dopnieć członków tej partii do ich zarządu. Tak więc głośno reklamowany jednolity front ruski, już dziś aj trwać można za nieistniejący.

UMIZGI DO NADDNIEPRZAŃCÓW.

W „Ukraińskiej Trybunie“, organie rządu Petlury, naczelny jej redaktor b. minister spraw wewnętrznych p. Salikowski, omawiając wrocie wprost stosunki Rusinów galic. do Naddnieprzańskich, wimę ich przypisuje ruskiej prasie lwowskiej, która swoimi fałszywymi informacjami doprowadziła do takiej nienawiści. Polemizując z tym artykułem oświadcza „U. Wistnyk“ że jak długo U. N. R. zostaje pod znakiem Warszawy,

tak długo na polu politycznym nie można prowadzić z nim żadnej dyskusji. Zaraz jednak zaznacza, że obok polityki, jest jeszcze dużo spraw, nad którymi można wspólnie pracować „na korzyść zupełnego pojedynania duchowego“. Projektuje też oddanie ścisłemu rozpatrzeniu dotychczasowych konfliktów i zachęca Naddnieprzańców, aby wystąpili ze swoimi propozycjami.

KŁOPOTY SOCYALISTÓW RUSKICH.

„Wpered“ przyznaje, że Rosyi bolszewickiej grozi klęska głodowa z powodu złych urodzajów. Wypadły one natomiast lepiej na Ukrainie, to też pismo to twierdzi, że uratuje ona proletariatusz rosyjskich, obawia się jednak, że pomoc ta przejdzie w formy, które już nie raz doprowadzały do konfliktów z ludnością Ukrainy i że gotowe tam wybuchnąć nowe buntury włościańskie. Widać więc ludność Ukrainy sowieckiej nie bardzo interesuje się swoimi braćmi z Rosyi sowieckiej.

HASŁO DO AGITACJI.

„Ukr. Wistnyk“ nawołuje w artykule wstępnym inteligencję ruską, a zwłaszcza młodzież szkolną, przebywającą na feryach, ażeby zajęła się organizacją ludności wiejskiej. Zachęca reaktywować czytelnie i organizacje polityczne i wogóle dać ludności ruskiej odczuć, że inteligencja nie odsuwa się od niej. „Praca nasza — dyktuje „U. W.“ — musi być przeprowadzona planowo i celowo. Każde miasto powiatowe, musi wiedzieć, co dzieje się w powiecie, musi kierować tą akcją. Centrala musi wiedzieć, co dzieje się w kraju. Każda inteligentna jednostka winna być zaprzężona do roboty i wykorzystana wedle jej siły i sprytu. Nikomu nie wolno uchylać się od udziału w dążeniach narodu do wielkiej mety. Każdy powinien rzucić na ołtarz wielkiej chwili wszystkie swe siły.“

Słuszne żądania dziennikarzy. Uchwały Syndykatu Dziennikarzy warszawskich.

Warszawa, w lipcu.

Na posiedzeniu zarządu Syndykatu Dziennikarzy Warszawskich w d. 18 bm., na którym obecni byli prezes J. Dąbski, J. Plewiński, St. Grostern, M. Roman, W. Dąbrowski, Al. Markowski i J. Nowakowski, rozważano sprawę poprawy bytu dziennikarzy.

Referent komisji cennikowej kol. Grostern przedłożył wniosek komisji, które przyjęło w następującym brzmieniu:

„Walne zgromadzenie członków Syndykatu Dziennikarzy Warszawskich na posiedzeniu w dniu 4 lipca rb., w uchwale w sprawie poprawy bytu dziennikarzy, stwierdziło, że uposażenie materialne dziennikarzy warszawskich jest niedostateczne i poleciło zarządowi oraz specjalnie powołanej komisji cennikowej wypracowanie projektu poprawy bytu pracowników dziennikarskich, opartej na następujących, przyjętych przez walne zgromadzenie zasadach:

1. Minimum wynagrodzenia redaktorów naczelnych, kierowników działów, techników i współpracowników dziennikarskich, poświadczających czas przewidziany w ustawie o ochronie pracy, określić na miesiąc lipiec w sumie od 50.000 (piećdziesięciu tysięcy) marek wzwyż, pozostawia-

jąc ustalenie cyfry porozumienia z delegatami redakcyjnymi.

2. Wobec opóźnienia uchwały o poprawie bytu żądać jednorazowo reanimacji w wysokości pensji czerwcowej.

3. Jako normy praktyczne ustala się:

Otrzymujący pobory miesięczne od 10 do 30.000 marek otrzymują 60 proc. podwyżki.

Otrzymujący pobory miesięczne od 30 do 40.000 mk. otrzymują 50 proc. podwyżki, od 40 do 50.000 mk. otrzymują 40 proc. podwyżki, od 50 do 60.000 mk. otrzymują 30 proc. podwyżki, od powyżej 60.000 mk. otrzymują 25 proc. podwyżki.

4. Minimum wierszowego dla powyższych współpracowników oznaczyć na 10 (dziesięć) marek od wiersza.

5. Do przeprowadzenia ewentualnych układów delegowano kol.: A. Sadzewicza i T. Zagórskiego do wydawnictw: „Kurier Warszawski“, „Kurier Poranny“, „Kurier Polski“ i „Robotnik“ i kol.: St. Grosterna i W. Zyglarskiego do wydawnictw: „Gazeta Warszawska“, „Gazeta Poranna“, „Rzeczpospolita“ i „Naród“.

Z wycieczki na Wołyń.

Wiśniowiec i Krzemieniec.

Pierwsze wrażenie. — Zamek Wiśniowiecki i jego ostatnia historia. — Wołyńskie drogi. — Z kolebki Juliusza Słowackiego. — Domek wieszca w ruinie. — Liceum Krzemienieckie i pamiątki rządów rosyjskich. — Wygląd miasteczka.

Lwów, 25. lipca.

Zbliżając się do Wiśniowca, odnosimy wrażenie, jakoby czas cofnął się o parę wieków, albo jakby ożył i przybrał kształty plastyczne, któryś ze szkiców rodzajowych Norblina lub Kotsisa. Zdumienie to narzucało się zwłaszcza w chwili, gdyśmy porą przedwieczorną wjeżdżali „w Wiśniowiec“ (mówiąc z rosyjską tamtejszą gwara) i ujrzeli na tle ciastno zestawionych starych domczków z polskimi ganeckami i pod sieniami, tłum ciskających się żydów; chłopów o charakterystycznych twarzach i ubiorach. Wyłowiono bowiem właśnie łopielca ze stawu na Horyniu i usiłowano go w nieudolny sposób ratować, przewieszący ciało przez grzbiet konia.

Nad miasteczkiem króluje na wzniesieniu przepyszny zamek Wiśniowiecki, zabytek architektury polskiej z początków XVIII. wieku. Doskonale zachowany, oparł się pałac wraz z wewnętrznym urządzeniem zawieruchom dziejowym, ale nie ostał się przed frymarką i łupieżstwem. Ostatnio należał zamek do Rosyjanina Demidowa, znanego wroga polskości, który sprzedał go w r. 1918 żydom z prawem rozsprzedaży mebli, książek i innych pamiątek.

Tak poszły w poniewielkę cenne zbiory książek Wiśniowieckich i nikt nie zwracał na to ten uwagi, dopiero, gdy w roku zeszłym nabył zamek Zygmunt hr. Grocholski, zainteresowały się nim władze administracyjne. Zrehabilitowano go, odgraniczono i poddano do ludości miejscowej wysprzedane z zamku meble, a wojewoda wołyński zwiedził zamek i tak mu się podobały jego pamiątki, że... chciał kilka z nich zabrać. Dopiero zwrócono mu uwagę, że majątek jest własnością hr. Grocholskiego. Wkrótce potem naczelnik rejonu zaproponował zarządowi zamku, by go sprzedał — wreszcie starostwo otrzymało od

wojewody rozkaz przejęcia zamku, jako majątku opuszczonego i usuniecia hr. Grocholskiego. Sprawa ta, rzucająca dość jasne, a niekorzystne światło na stosunki tamtejsze, jest obecnie w rozpatrywaniu.

Drugą imponującą budowlą w Wiśniowcu, to kościół, po powstaniu listopadowym skonfiskowany i zamieniony na cerkiew prawosławną. Naczelnik Państwa w 1919 r. wydał rozporządzenie, domagające się zwrotu kościoła, a odpowiedź na nie leżała później przez pół roku w biurku pana starosty. Dopiero za interwencją II. i III. kolumny osadniczej w Wiśniowcu kościół został zwrócony.

Traktem szerokim, wyłożonym krągłymi kamieniami, o które tłucze się wózek niemniśsiennie, śpieszymy ku Krzemieńcowi. Gościńiec ten istnieje chyba tylko po to, aby dokuczyć podróżnym, którzy nawet rozmawiać nie mogą w obawie przycięcia sobie zębami języka. To też chłopcy wołyńscy woła swym; niepodkutyymi kołami jechać boczną stroną traktu i tonać w obłokach kurzu, a chwilami nurzać wóz po dyszel w kałużach. W pobliżu Krzemieńca mijamy wieś Rybcze, zamieszkałą wyłącznie przez polską szlachę chodackową, do dziś dnia występującą w dzień świąteczny w kontuszach. Tuż koło miasta Petikowce, dobra carskie, wyłączone przez Naczelnika Państwa na rzecz Liceum Krzemienieckiego.

Wreszcie wawozem wśród skał i murów, porośniętych lipianem i dziewczanną, wtacza się nasza bryczuszka w kotłinę długo wyglądającego Krzemieńca.

Objęty ranieniem strumyńskich gór, ukrośnionych ruinami zamku królowej Bony i lańcuchem żółtych głazów, zdaje się Krzemieniec z swym dumnem, marsowem obliczem jakimś odosobnionym fragmentem, rzucanym między spokojne równiny; łagodne, faliste pagórki Wołynia. Czyż można dziwić się, że ten

kapryśny chłopak o wybojonej wyobraźni, którego pierwsze spożycia odbywały pełne dumań wędrówki po skalistych zboczach, a pierwsze sny tłące kołysały przastare drzewa parku Liceum Krzemienieckiego, stał się nie kimś innym — jeno właśnie Juliuszem Słowackim?

Ale nad tem nie zastanawiają się wiele semicy przeważnie mieszkańcy niewielkiego miasteczka, których myśli obracają się w ciasnym kółku drobnych trosk codziennych na tle życia sklepików i straganów, czynnych do późnego wieczora. To też nie boli ich zapewne, że stary domek w ogrodzie, pamiętany narodziłkami wieszczą, został w roku zeszłym sprzedany w ręce żydowskie przez popów prawosławnych i zamieniony w kupę gruzów.

Za to gmach Liceum wraz z dwiema wieżami kościoła stoi nietknięty; oddychać zaczyna nowym życiem. Łuki starych sklepów, wydeptane schody, przepyszna, ozdobna sala, tajemnicze celki, a zwłaszcza jedna, intrygująca żelazniami, zardzewiałymi drzwiami, za którymi niewiadomo co jest, bo ich nigdy nikt nie otwierał — wszystko to technie urokiem przeszłości, chociaż ręka rosyjskiego łupieżcy odarta stamtąd, co mogła, pozostawiając jedynie ordynarny połysk przypominającego koższary lakieru na ścianach i dachach.

Miasteczko całe, złożone z oryginalnych dworców i kamieniczek, wśród których napotykamy niejedną prześliczną typ staropolskiej budowli, nie maći podróżnemu miasroju. Zegnamy je z żalem, uwodząc na pamiątkę kilka niasc klat widokowych z niezbyt szczęśliwie wykonanymi zdjęciami osobliwości Krzemieńca o napisach wyłącznie rosyjskich — i już spoglądamy w stronę dalszego etapu podróży w kierunku sławnego Polczajowa.

Michalina Grekowiczówna.

Z TEATRU.

Zespół artystów warszawskich w Teatrze Małym „Cienkij owoc“, Roberta Bracca)

Lwów, 25. lipca.

Morał pokazanej nam wczoraj komedii Roberta Bracca jest zwięzły i brzmi tak: Starsi panowie nie powinni się żenić z młodzieńkami, pragnącymi życia, którego jeszcze nie zakosztowali.

JAN PARANDOWSKI.

40

JERZY BANDROWSKI.

LINTANG.

POWIEŚĆ.

(Ciąg dalszy).

— Prawdopodobnie zaczynam się już oryentować! — mówił sobie Ramian w duchu. — Wygląda to wszystko niezmiernie poetycznie i mistycznie. Niby to — ledwo stopami dotykamy ziemi. Zgoda! Małpy wogóle po ziemi nie chodzą, lecz szwenda ją się po gałęziach drzew, pod niebem, a jednak daleko im do aniołów! Obniżmy. lot! Obniżmy lot! Pani Bell?

Zagryził wargi.

Jakby widział jej historycznie rozbiegające się oczy, różowe wargi i pełne, mocne, białe ramiona. Coś przeleciało mu przez myśl — i już ujrzał ją oddaną sobie i szukającą rozkoszy.

— Na jedwabnej, wspaniałej miakacie to białe, pielęgnowane ciało...

Zerwał się i prawie pobiegł ku wieży.

Zas tam stanął i szeroko otworzył zdumione oczy.

Oto znajdował się na drugim brzegu wyspy, tu, widać, wąskiej, bo od jednego brzegu do drugiego było co najwyżej kilkanaście minut drogi. A jednak jakaż olbrzymia różnica w ukształtowaniu wybrzeża i charakterze morza! Tam brzegi były dość wysokie, a morze, choć rzucające czasem białymi bry-

zami, jakieś jakby międzynarodowe, spoglądało, w przykry, a niewytłumaczony sposób zdegradowane. Tu zaś widziało się zupełnie co innego: Przestrzeń, pełną jasności błękitnawej, nieskończoną i nieograniczoną, olbrzymią, a jednak nie pustynną — choć nie było na niej w tej chwili ani jednego statku. Ale o życiu tej przestrzeni nadto wyraźnie mówiły żywym swym rytmem fale błado-zielonawe, a całe w srebrnym połysku stopione, to odskakujące z melodyjnym, uroczystym szumem od płaskiego wybrzeża, to znów wlewające się na nie i rozpryskujące na złotym piasku przedziwne białą pianą upstrzone kwiaty swych zapędów.

Muzyczny rytm i rozpęd tych fal był porywały. Jedną za drugą leciały ku wybrzeżu, rozegnane i rozpedzone zdaleka już, i wpadały na piasek, ciężkie niby, potężne, groźne prawie — a przecie w mgnieniu oka wycofywały się z lekkością i swobodą wprost akrobatyczną. I choć te srebrne wale biegły przed siebie z szybkością i gwałtownością olbrzymich torped, mdgających, zda się, całą wyspę rozbić, żadna z nich nie przekroczyła pewnej granicy, niczem zresztą nie obwarowanego, płaskiego wybrzeża. Te długie, srebrne fale muskały wyspę pieszczotliwie, niby ogromne, błękitnawo-srebrne piona skrzydeł archaniołów, a czuło się, że źródło tych ruchów i wstrząsu olbrzymich fal wody nie jest blisko, lecz leży gdzieś bardzo daleko, u źródła potęgi niezmierzonej, a rzucającej falami jak ramionami, które należy wyprzeżyć, aby muskuły ich nie zdrętwiały.

Zas nad tą rozkołysaną rolą morską, kipiącą głębokimi brzdami, gorzało przedziw-

ne jakieś światło, srebrne, chłonne w siebie błękit nieba, a nawet obojętne na jego szarość, a tak samo z siebie rozpromienione, że dusza wyrывała się ku niemu przez zapatrzone i rozmodlone źrenice, chcąc w nim utonąć i rozpuścić się na zawase.

— Silver sea!*) — odezwał się czyjś głos.

Ramian odwrócił głowę.

Stał przy nim, wpatrzony w morze, starszy już, siwowy żołnierz angielski w „chakra“ mundurze i z nieodłączną, krótką trzcinką w ręku.

— Srebrne morze! — powtórzył. — Najpiękniejsze morze na świecie. A widziałem ja tych mór już dość! I białe, i czarne i złote i czerwone! Piętnaście lat służę jako ochotnik, sierżantem jestem. Byłem w Indjach i w Hongkongu, w Suezie, na Gibraltarze, w Archangielsku; w Soczi... Ale takiego morza niema nigdzie... Śpiewa wciąż i fałsz wciąż... Kapią tu te fale wtzechy kolosowe z nadbrzeżnych palm... A opowiadaniom jego niema równych... Przynosił ono czasem listy... deski z rozbitych „dżonk“ chińskich lub malajskich „prau“ z dalekich wysp i wód... A jakby się tak wsłuchał w jego szum, to kto wie, czyby nie usłyszał trzaskania „żalbek“ i bicia w bębity przed posagami Buddy w Birnie lub w Kamakurze...

— E, co tam Budda z Kamakury! — żartował Ramian, którego drażnił trochę elegijny ton żołnierza. — Dziś więcej jest znaną w świecie japońska szynka z Kamakury!

(C. d. n.)

*) Silver sea — srebrne morze.

dziwaczkami. Niepowinni, gdyż... ale czy to trzeba tak dokładnie wyjaśniać? Otóż główna praca autora polegała, zdaje się — tutaj na tem, aby nam to wyjaśnić w sposób wykluczający wielką możliwość nieporozumienia, w czem pomagali mu dzielni artyści warszawscy, okazujący się mistrzami w stawianiu kropek nad „i” i przed wszystkimi dwójkami dające się rozumieć wyrazy.

Nie dziw się, że, jak donosił komunikat teatralny, komedia ta szła w Warszawie coś sto razy, lecz myślę, że choćby Lwów był również wielkim, jak Warszawa, jubileusz by się u nas nie doczekała. Przyznajemy chętnie prawo obywatelstwa na scenie pikanterii, jeśli się opłaca ona pewną dozą dowcipu i zwięzłości, z jaką jest podana. W komedii Bracca jednak tego esprit zbyt mało. Przytem akcja sztuki bardzo niezbyt, brak inwencji w rozwiązaniu (co prawda, nie było co rozwiązywać), a po końcu aktu II najmniej można się było spodziewać, że w ten, a nie inny sposób zakończy się rzecz w 3-ciu. Pomysły poszczególnych scen stare lub banalne (młodziąca końcowa scena aktu I-go, mistyfikacja Franchas'ego w II-gim wreszcie natręctwo kochanka względem męża, któremu przypina rogi) sprawiają, że właściwym waletem sztuki jest tylko dramatyczny problem.

„Trudno mój mły Boże

„Każdego robi co może” —

chciało się zamieścić za Boyem na usprawiedliwienie nieszczęsnego Ernesta Racatti.

Oczywiście, rzecz grana była tak, jak może być grana włoska pikanteria przez warszawskich aktorów — t. j. świetnie i zupełnie w myśl przerażonych już niestety intencji autora. Przedewszystkiem wymienić należy pełną finezyjną Gryfca-Młewską i Stanisławskego eleganckiego zdradzającego starego męża. Obok nich przedstawił się lwowskiej publiczności poraz pierwszy i bardzo sympatycznie p. Stanisław Doczyński młody aktor warszawski, przypominający nieco warunkami niezapomnianego Ludwika Wostrowskiego.

Przegląd pism.

Lwów, 25. lipca.

„POLSKA” dwutygodnik, wychodzący w Warszawie zawiera w numerze 10 następujące artykuły: J. Janota Bzowski: Taktyka Bułłowa. — Vgx: W starostwie Wielkopolskim. — F. Hössle: Nowy przekład Młody. — St. Mackiewicz: Problem władzy naczelnej. — Elie Faure: Echo zagraniczne. Sumienie Napoleona. — W. Gessner: Koleje żelazne. — Cat.: Kronika polityczna. — Z pism i książek. „POLSKA ODRODZONA” nr. 29. Treść: Nowa napaść na straż kresową: M. B. — Do czego dążą Litwini?: M. B. — E. Szelburg Ostrowska: Piosenka. — Gawędy polityczne. Z Sejmu w Warszawie. — Z życia kresów. — Z naszych stron.

„TYDZIEŃ POLSKI” nr. 28: Co zamierza Rosja sowiecka? — L. Kulczycki: O naszą granicę wschodnią. — I. Moszczeńska: Miasta polskie. Prof. M. Zdzichowski: Około pamietników administracyjnych v. Tarpitza. — Akademik: W obronie apolitycznej prawdy. — Głosy krytyczne. — E. Duttlinger: Stabilizacja waluty. — Dobry wybór. — S. R.: Tumor Mózgowicz na scenie. — Piśmiennictwo polskie. — Kronika ekonomiczna.

„TRYBUNA” nr. 28: pismo socjalistyczne, wychodzące raz na tydzień. Treść numeru: St. Posner: O jednolici partyi. — T. Szreniawa: Niemcy na rozstajnych drogach. — B. Ziemiński: Nowe tendencje w prawodawstwie pracy. — Ed. Ganticki: „Chłop polny”. — St. Oset: W sprawie organizacji młodzieży socjalistycznej. — Notatki i uwagi. J. Rychliński: Quid est homo. — J. Papini: Własność... Życie komunalne. A Rzewski: O działalność powiatowej Ródzkiego samorządu.

„WIADOMOŚCI”, organ związku stowarzyszeń urzędników z akademickim wykształceniem. Miesięcznik za lipiec zawiera: Ostatni czas. — Podwyżka dodatku drożdżanego dla sędziów. — Urzędnicy a społeczeństwo. — Konieczność zreformowania Związków wspól-

dzielczych. — Projekt zmiany wymiaru i poboru należności prawnych. — Komunikaty: Z Wydziału Związku stowarzyszeń urzędników z akademickim wykształceniem. — Z Wydziału Towarzystwa urzędników skarbowych z wykształceniem akademickim. — Z Wydziału Związków Urzędników-Prawników administracji politycznej. — Wiadomości bieżące.

Nowy stosunek marek do franków w złocie.

Lwów, 25. lipca.

Ministerstwo Poczty i Telegrafów ustanowiło ze względu na zmieniony stosunek waluty krajowej do franka w złocie, dla obliczenia opłat za telegramy zagraniczne, zamiast dotychczasowego stosunku 1 frank w złocie równa się 150 markom polskim, nowy stosunek: 1 frank w złocie równy 300 markom polskim. Powyższy nowy kurs obliczeń wszedł w życie dnia 15. lipca br. i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

A zatem stawki taryfowe, ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Poczty i Telegrafów z 7. maja br. będzie się pobierać o 100 proc. wyższe, od dotychczasowych. Co się zaś tyczy należności, wymienionych tamże w taryfie, będzie się pobierać: za poświadczenie odbioru pocztowo (POP) 20 mk.; za reklamację telegramu zagranicznego 40 mk., jak za reklamację zagranicznej przesyłki pocztowej; za odpis telegramów za każde 100 słów 20 mk., tak jak za odpis telegramu krajowego. Do wszystkich innych należności wymienionych tam pod a) stosują się stawki o 100 proc. wyższe.

Zjazd dzierżawców.

UTWORZENIE ZWIĄZKU ZAWODOWYCH DZIERŻAWCÓW ROLNYCH CHRZEŚCIAN RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Warszawa, w lipcu.

Dnia 11. bm. odbył się w Warszawie zjazd dzierżawców całej Rzeczypospolitej Polskiej, który uchwalił następujące rezolucje:

Zjazd dzierżawców rolnych postanowił stworzyć Zrzeszenie pod firmą: „Związek Zawodowych Dzierżawców Rolnych Chrześcijan Rzeczypospolitej Polskiej”.

Wybory: Zarząd Główny: Prezes Chmizowski Wincenty (b. Kongresówka). Członkowie Zarządu: Schütterty Adam (Małopolska), Hulewicz Wacław (Wielkopolska). Zastępcy: Wodzyński Adam dr. Artur Kintzi, Swinarski Bogusław.

Do Rady Nadzorczej weszło z każdej dzielnicy po 6 przedstawicieli. Prezesem Rady Nadzorczej wybrany został Korzeniowy Leopold.

Miedzy innymi postanowiono:

1) Zjazd podkreśla ideowe znaczenie Zrzeszenia, mianowicie: obowiązek Związku pracy dla ogółu, traktując rolnictwo nie tylko z punktu widzenia korzyści osobistych, ale przede wszystkim jako główny czynnik pomnożenia bogactwa narodowego.

2) Kontrakty dzierżawne powinny być ujednoliconie, a typ takowych ustalony przy współpracy posiadaczy ziemi i Związku dzierżawców.

3) Związek dzierżawców reprezentuje, przedstawia i opiniuje interesy dzierżawców w stosunku do władz, urzędów i właścicieli ziemskich na całym terenie Rzeczypospolitej polskiej.

4) Zjazd jednomyślnie uchwala, że przy ewentualnej parcelacji majątków Główny Zarząd Związku powinien dążyć wszelkimi staraniami, aby dzierżawcy utrzymali się przy ośrodkach parcelowanych majątków.

5) Zjazd, dowiedziawszy się, że grupa dzierżawców dóbr państwowych b. Kongresówki jest związana kontraktem, obowiązującym ich na lat 6, a rząd na rok jeden, uważa takie kontrakty za jednostronne i uniemożliwiające gospodarowanie na dłuższą metę, przeto szkodliwe dla ogólnego rozwoju roln-

ctwa. Zjazd poleca Zarządowi Głównemu wyjednać w Ministerstwie Rolnictwa skreślenie z kontraktu odnośnego ustępu o wypowiedzeniu jednorocznem dzierżawy.

6) Zjazd, dowiedziawszy się, że przy ukończeniu terminu dzierżawy dóbr państwowych następuje przetarg na daną dzierżawę, uważa takowy system za ignorujący prawa byłego dzierżawcy i niesprawiedliwy; system ten daje pole do nadużyć i nie może przyczynić się do rozwoju rolnictwa. Zjazd postanawia, że opinia co do danego dzierżawcy musi być wyrażana przez Zjazd przedstawicieli Kół dzielnicowych lub Zarząd Okręgowy.

Memento.

Sprawozdanie z Walnego zgromadzenia członków Stałej Delegacji.

Lwów, 25. lipca.

W sali lundni urzędowej, w której przedwczoraj zgromadzili się w imponującej liczbie pracownicy państwowi na swój wiec manifestacyjny, odbyło się wczoraj przed południem

Walne Zgromadzenie

cłonków Stałej Delegacji pracowników państwowych.

Zgromadzenie to było niejako dalszym ciągiem przedwczorajszego wiecu pracowników państwowych. Po załatwieniu bowiem spraw administracyjnych Stałej Delegacji, t. j. przyjęciu sprawozdania z czynności wydziału i kasowego odczytanego przez skarbnika Horwatha i po udzieleniu absolutorium Zarządowi, oraz po załatwieniu wyboru trzech członków do komisji rewizyjnej, przystąpiono do najważniejszej sprawy

ułożenia i wysłania telegramu,

o którym wspomnieliśmy już we wczorajszym numerze „Gazety Porannej”.

Po dłuższej dyskusji uchwalono wysłać na ręce prezydenta ministrów Witosa i marszałka Sejmu telegram treści tej samej jaką podailiśmy już, ze zmianą dotyczącą tylko terminu załatwienia spraw pracowników państwowych. Mianowicie zażądano od rządu załatwienia spraw nie w najbliższych dniach, ale

w przeciągu jednego miesiąca.

Po upływie bowiem tego terminu ma byćwołany natychmiast, w sprawie tej

ogólny wiec pracowników państwowych.

Do treści telegramu dodano też sprawę polepszenia bytu żyjących dotychczas w skrajnej nędzy emerytów, wdów i sierót.

Rząd i Sejm ma zatem do załatwienia jedną z najważniejszych spraw państwowych. Głównie załatwienia bowiem tej sprawy zależeć będzie, czy w organizmie państwowym stosunek państwowy, którym są bezsprzecznie pracownicy państwowi, ma dalej funkcjonować.

Spodziewać się należy, że poseł dr. Adam, który był na wiecu w sobotę, poinformuje dokładnie o następnych czynnościach o nastroju i przebiegu wiecu.

W dalszym ciągu uchwalono, iż reprezentantem pracowników państwowych jest tylko

Stała delegacja,

kłóra jest apolityczna.

W końcu wybrano komitet, złożony z 5 członków, który zająć się ma przerobieniem statutu.

Po załatwieniu jeszcze kilku spraw mniejszej wagi, zastępca przewodniczącego zamknął Walne zgromadzenie, które trwało prawie 4 godziny.

Coś się psuje w królestwie duńskim.

Zarząd Główny Narodowego Zjednoczenia Ludowego prosi o zamieszczenie następującego komunikatu.

Warszawa, w lipcu.

W 197 nrze „Rzeczypospolitej” z dnia 21. bm. pojawiła się notatka p. t.: „Po rozłamie”, w której zarzuca się Narodowemu Zjednoczeniu Ludowemu, nazywanemu w tej notatce grupą p. Skutskiego, że zwołała w tajemnicy przed członkami drugiej grupy (t. j. posła Dubanowicza i tow.) posiedzenie Zarządu Głównego na wtorek, 31. bm., które było oczywiście nieprawne, gdyż nikt z

Kino LEW. Dziś w poniedziałek 25 lipca, po raz ostatni. „CZARNA DAMA“ III. Epizod Judexa Jutro we wtorek 26 lipca Epizod II „Podziemia Czerwonego Zamku“.

618

Restytuowanie Banku kupiectwa polskiego.

W niedzielę 24 b.m. w sali stowarzyszenia kupców i młodzieży handlowej we Lwowie pod przewodnictwem mecenasa Dra Ludwika Roehra odbyło się zebranie licznego grona akcjonariuszów Banku kupiectwa polskiego.

Przedmiotem narad była tak zwana „fuzja“ z Bankiem handlowym w Poznaniu. Sprawa ta znana już jest z licznych głosów prasy. Rada nadzorcza Banku kup. polsk. cały jego majątek czystej wartości znacznie powyżej 200 milionów sprzedała Bankowi handlowemu w Poznaniu za 10 milionów. Wskutek tego akcjonariusze mieliby otrzymać za swoje akcje zaledwie po 300 mk., podczas gdy faktycznie akcje te warte są co najmniej po 2000 mk. Dla przerwania tej transakcji tak korzystnej dla jednej strony, a krzywdzącej dla drugiej, dopuszczono się na Walnem Zgromadzeniu, całego szeregu jaskrawych nadużyć statutowych i prawnych. Przeciwno temu pokrzywdzeniu i nadużyciom liczni akcjonariusze wytoczyli skargę przed Sądem Okręgowym w Warszawie, zaś Sąd w u-

znaniu słuszności przytoczonych argumentów i wielkiej społecznej doniosłości poruszanej sprawy uchwalili zabezpieczenie procesu.

Po wysłuchaniu referatu i wyczerpującej dyskusji zebrani — przeważnie najznacniejsi kupcy lwowscy — na wniosek mecenasa Dra Roehra uchwalili następujące rezolucje:

1) Dążyć do zupełnej restytucji Banku kupiectwa polskiego, jako instytucji dla rozwoju stanu kupieckiego niezbędnej, a w tym celu:

2) Przyłączyć się do procesu, wytoczonego przed Sądem okręgowym w Warszawie,

3) Do czasu rozstrzygnięcia procesu akcji swoich Bankowi handlowemu nie sprzedawać, ani też nie wymieniać ich na akcje Banku handlowego.

Celem udzielania informacji interesowanym akcjonariuszom ofiarowali swoje usługi pp. Dr. Ludwik Wewiórski, aptekarz, Halicka 19, firma Antoni Halski, ul. Sobieskiego 1. 3, firma Motylewski & Krzyszkowski pl. Maryacki, Julian Janowski, ul. Sobieskiego 3.

członków Zarządu z drugiej grupy nie otrzymał zawiadomienia i to netylko posłowie, ale także i inni członkowie Zarządu, co do których kierowano się tylko domysłami! Zarzut ten ma odpowiedzieć na pytanie: Dlaczego sprawa rozłamu w dawnym Klubie Poselskim Narodowego Zjednoczenia Ludowego nie była załatwiana także na gruncie stronnictwa!

Pytania i zarzuty sformułowane są przez redakcję „Rzeczypospolitej“ zanadto skomplikowane. Sprawa przedstawia się znacznie prościej: ze względu na oczywistą pomyłkę druku (31. lipca b.m. jako przeszłość) nie wiemy, o które posiedzenie Zarządu Głównego Narodowego Zjednoczenia Ludowego „Rzeczypospolitej“ chodzi. Posiedzenia Zarządu Głównego odbywają się bez robienia z tego jakiegokolwiek tajemnicy, ale oczywiście dla osób zainteresowanych, a nie dla ludzi z poza stronnictwa. Na pierwsze posiedzenie Zarządu Głównego po rozłamie w Klubie poselskim byli zaproszeni ci wszyscy członkowie Zarządu, którzy nie deklarowali wystąpienia ze stronnictwa. Zaproszenia wysłane były w listach poleconych, są przeto na to odpowiednie dowody. Zaproszeń nie wysłano do tych b. członków Zarządu Głównego, którzy wystąpili z Narodowego Zjednoczenia Ludowego i wstąpiłi, względnie utworzyli nowe stronnictwo, mianowicie Narodowo-Chrześcijańskie Stronnictwo Ludowe. Nie można oczywiście wymagać od Zarządu Narodowego Zjednoczenia Ludowego, by na swe posiedzenia zapraszał członków innego stronnictwa. Odebył poseł Dubanowicz i tow. chcieli być sprawę poza gruntem poselskim załatwiać także na gruncie stronnictwa, powinni byli przedewszystkiem lojalnie poddać się uchwałom większości Klubu Poselskiego. Woleli wybrać drogę rozłamu i z tego nikomu prócz siebie, zarzutu robić nie mogą.

KRONIKA.

Repertuar „Teatru Małego“:

Poniedziałek 25 lipca: „Cierpki owoc“. Zespół warszawski.

Wtorek 26 lipca: „Cierpki owoc“. Zespół warszawski.

Środa 27 lipca: „Cierpki owoc“. Zespół warszawski.

Czwartek 28 lipca: „Cierpki owoc“. Zespół warszawski.

(f) Upalna niedziela. Wczorajsza przedostatnia niedziela lipcowa, zaprzęgnięta dokumentnie pokazywać nam swoją przynależność do lata. Była też jednym z najgorętszych i najdusznějších dni bieżącego roku. Od wczesnego rana powietrze w mieście rozgrzane pod bezchmurnym niebem, a przesycione jedynie miazmatami pyłu ulicznego stawało się prawdziwą męczarnią dla płuc przechodniów. Szczęściem, tych ostatnich spacerowało mniej po ulicach, niżli zazwyczaj, gdyż stali bywalcy lwowskiego korsa niedzielnego wydeptali obecnie przeważnie deptak Kryńcy, lub zakopańskie Krupówki.

(S) Pożegnanie pułk. De Renty. W sobotę wieczorem opuścił miasto nasze gorący nasz wielbiciel i zwolennik, dotychczasowy szef misji francuskiej we Lwowie p. pułk. de Renty. Serdecznego przyjaciela pożegnało miasto skromnym podwieczorkiem, na który przybyli członkowie misji francuskiej, konsul angielski i przewodniczący klubu Rady m. Serdeczny toast w języku francuskim na cześć odjeżdżającego pułkownika wygłosił wiceprez. dr. Stahl, poczem w niemiłej serdecznych słowach odpowiedział pułk. de Renty, który wieczornym pociągiem odjechał.

(r) Preclarz redvivus. Któż nie wspomina miłe tych czasów kiedy to człowiek wolny od trosk chlebowo-macnych i innych tym podobnych zabierał się w wolnej chwili z książką do parku lub ogrodu i tutaj w cieniu drzew, oddawał się lekturze? Bez wszelkich przewiantów wyruszał się na przechadzki wiedział się bo wiem, iż co parę kroków natrafić można na preclarza i zaspokoić głód chrupiący pod zębami preclami. Podczas wojny znikł ten typ sprzedawcy. Aż dopiero niedawno pojawił się na plwio, z koszykiem wypełnionym rozmaitego rodzaju cukrami i czekoladami. I pozawieszanymi na lasceczkach preclami. Przy wykłm do mięskiego chleba podniebieniem wydają się one dobroci przedwojennej, tylko cena ich jest tak słona, jak sól, któremi są osypane.

Plagiat z Sienkiewicza. W lwowskim „Zetblader“ z 17. bm. znajdziemy nowelę Ry-szarda Riessa pt. „Die einladende Handbewegung“, która jest bezczelnym plagiatem znanego opowiadania Henryka Sienkiewicza o tajemniczym śnie z pojawiającym się trzy razy karawanem i odzwiercietnym zapraszającym do wejścia weni. Zupełnie, jak w noweli Sienkiewicza, bohater spotyka nagle tego samego odzwiercietnego zapraszającego go do windy, która później ulega katastrofie. Oczywiście uprzedzony snem autor noweli do windy nie wchodzi i w ten sposób unikną śmierci. Plagiat powyższy jest typowym dowodem buty niemieckiej w dziedzinie korsarstwa literackiego, które w swoim czasie znalazło wyraz w napadzie pism niemieckich na Reynolda za „Wampira“, którego skwałfikowano, jako rzecz posiadającą reminiscencje z Golemą. Zarzut naawinie głupi, gdyż „Wampir“ był napisany na wiele lat przed powieścią Meyerhina.

(+) Przemysłowo walut do Czechosłowacji. Do obniżania się marki naszej przyczynia się w wysokim stopniu wywóz jej za granicę Polski. Codziennie mianowicie wywozi się, naturalnie poza plecami kontrolnych władz polskich, miliony marek polskich do Czechosłowacji i dalej na drodze Kraków—Cieszyn—Bobrek. Szmuglerzy walutowi wysiadają o kilka stacyi przed granicą polską, resztę zaś drogi odbywają samochodem. Graniczne władze kontrolne powinny zwracać baczną uwagę i nie dopuszczać do podobnych zbrodniczych machinacyi.

(—) Włamanie do konsumu. Młodej siostry dostał się przez piwnicę dotychczas niewyśledzeni sprawcy do konsumu profesorskiego przy ul. Podwale 1. 3. Po wybijeniu otworu w suficie piwnicy i podłożu w ubikacji kancelaryj, sprawcy zrobili otwór w ścianie kasy wertehenowskiej i zabrali około pół miliona marek, znajdujących się w kasie.

(—) Znaczniejsze kradzieże. Księżniczka Puzyrinie, zamieszkała przy ul. Długosza 1. 9, skradziono wczoraj z mieszkania znaczną ilość biżuterii wartości 300.000 mk. — Józefowi Pińkowskiemu przy pl. Gostewskiego skradziono rzeczy wartości 40.000 mk.

Konkurs poetycki. Termin konkursu na utwory poetyckie, ogłoszonego przez Sekcję Literacką Polskiego Klubu Artystycznego, oznaczony na dzień 30. lipca — odroczony został do 20. września. Utwory odsyłać należy pod adresem: Polski Klub Artystyczny, hotel Polonia, Al. Jeruzolimskie 53.

Żądza władzy, pragnąca się do swoich celów najbardziej zbrodniczymi środkami z jednej strony, a przeciwstawiająca się jej szlachetna dobroć serca i poświęcenie, połączone z nadludzką siłą fizyczną z drugiej, to podłoże psychologiczne, na którym opiera się niezrównany w ektach pięcioaktowy film p. t. „Porwanie daleka w cyrku Buffalo“, wyświetlany obecnie w kinoteatrach Kopernik i Marysieńka. Chciwy władzy księżę di Marno usiłuje usunąć przy pomocy posłusznych swemu skinieniu podłych dworaków, prawą dziedziczkę Maryę Karolinę i jej matkę. Lecz niweczy jego plany dzielny robotnik Samson, uposażony nadludzką siłą. Sam jeden podejmuje walkę z całym zastępem chytrych dworaków, przebiegłych bandytów a nawet z wysłaną do pomocy bandytom na jego zgubę policją i przywraca księżniczce i jej matce należne im prawa. Główną rolę Samsona odtwarza słynny atleta włoski Albertini Macistes, a zreżniony wyzyskana treść sztuki daje mu sposobność do wywołania wstrząsających efektów, jak walka na zawrotnej wysokości wieżadel cyrku, z bandytami, porywającymi księżniczkę, obalenie tytanicznym wysiłkiem olbrzymiego komina fabrycznego, na którym znajdowali się bandyci a nadewszystko, dotychczas niebywałe... złapanie czterech złoczyńców ścigających swe ofiary, w s'eś nar yby i wciągnięcie ich na linie do połowy wysokości mostu. Obok tego wspaniałe cyrkowe produkcje, przepięka wystawa i doskonała gra artystów stawiają ten film w rzędzie najlepszych utworów sztuki kinematograficznej

PIŁKI TENNISOWE najlepszej jakości, mode turniejowy, poleca okazynie tanio, PRĘGOWSKI, ulica Lindego 2, parter. 630

NADESŁANE.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. Wilhelm LAUTERSTEIN
powrócił i ordynuje Lwów, Sykstuska 37. 537

ASYSTENT KLINIKI CHOROBY SKÓRNYCH I WENERYCZNYCH
Dr. JULIUSZ DRAK
ord. od 2-3.
Lwów, ul. Sykstuska 1. 56. 553

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. SCHWARZ
sekundaryusz szpitala powszechnego powrócił i ordynuje Słowackiego 4, naprzeciw gł. poczty. 631

Ze świata.

Wyobraźnia silniejsza od woli jest właściwym motorem czynów. — Metoda autosugestyj stosowana do leczenia chorób. — Lekarz Coue nie leczy, lecz ćwiczy chorych w autosugestyj. — Cudowne kuracje. — Opinią prof. Babńskiego o leczeniu autosugestyją.

Paryż, w lipcu.

Nancy jest obecnie miejscem pielgrzymek ludzi chorych, przybywających nie tylko z rozmaitych okolic Francji, ale także z Anglii, a nawet z Ameryki, ażeby poddać się kuracji lekarza praktycznego Coue. Coue praktykę wykonuje już od dwudziestu lat, lecz dopiero w ostatnich czasach po wojnie sława jego rozeszła się daleko poza granice miasta rodzinnego. Miły, rumiany starszek zajmuje się uprawą swego ogrodu i z całą uprzejmością daje sprawozdawcy „Matina” żądane objaśnienie swojej metody.

„Nie jestem doktorem — mówię i nie leczę chorych, uczę ich tylko jak się mogą leczyć sami. Cała metoda moja polega na autosugestyj.

Muszę jednak stwierdzić przedewszystkiem prawdę mało znaną: To co nas skłania do czynu, to nie wola lecz wyobraźnia. Istnieją w nas dwie istoty, jedna świadoma, która jest pania naszej woli i istota nieświadoma, kierująca naszą wyobraźnią. Jeżeli między temi dwiema siłami zapadnie antagonizm, wówczas zawsze imaginacja odniesie zwycięstwo.

Coue uzmysławia to następującym przykładem:

Jeżeli położysz pan na ziemię deskę na 10 metrów długą a 0.25 szeroką z łatwością przejdzie pan po niej, lecz jeżeli tę samą deskę przerzuci pan nad przepaścią, nie będzie pan mógł przejść po niej, choćby pan chciał. Pańska wyobraźnia silniejsza jest od pańskiej woli.

Nasza podświadomość kieruje naszymi czynnościami organicznymi. Jeżeli potrafimy wyobrazić sobie, że nasza wątroba, lub żołądek funkcjonuje dobrze, będą w istocie funkcjonowały dobrze.

Metoda autosugestyj.

Praktyka autosugestyj jest bardzo łatwa. Co rano i co wieczór — poucza Coue swoich pacjentów — w łóżku należy zamknąć oczy, ażeby lepiej skoncentrować uwagę i powiedzieć szeptem dwadzieścia razy z rzędu, licząc na nitce na której zrobiono dwadzieścia węzłków, następujące zdanie: „Z dnia na dzień czuję, że jest mi pod każdym względem lepiej”.

Nie mogę naturalnie leczyć wszystkich chorób ale pacjenci moi leczą się często w cudowny sposób. Miałem chorego, który wyleczył się z raka; dwie młode panny wyleczyły się z tyfusu. Bezsenność leczy się moją metodą bez wyjątku.

Czasem te kuracje, które, nawiasowo mówiąc są bezpłatne, wyglądają zupełnie jak „cud”.

Pewna stara wieśniaczka, która od wielu lat nie mogła chodzić, powróciła po kuracji w Nancy pieszo do domu. Coue wyjaśnia rzecz tak, iż była ona sparaliżowana, z biegiem czasu choroba ustąpiła, lecz chora, nie wiedząc o tem z przyzwyczajenia zachowywała się dalej jak paraliżowana. Autosugestyja w tym wypadku nie miała więc trudnego zadania.

Coue ma absolutne zaufanie do autosugestyj. Przewiduje on, że z jej pomocą będzie można pokonać — zapewne nie śmierć, ale starość.

Twierdzi on też, że kobieta, mająca zostać matką, może przez autosugestyję wpłynąć nie tylko na płeć dziecka, ale także na jego fizyczne i moralne własności. Trzeba tylko, ażeby życzenie swoje wypowiedziała stanowczo i z pełną wiarą.

Cała praca lekarza w Nancy polega na tem, że umie on chorym wpajać wiarę w siłę sugestyj. Wyleczeni pacjenci sławią go, jak cudotwórcę, a są tacy, którzy zowią go Bogiem. Coue uśmiecha się i mówi skromnie: Jestem tylko dobrym nauczycielem. Dodaje jednak: „Gdyby wszyscy lekarze chcieli przyjąć moją metodę, nie byłoby prawie chorych”.

Chcąc o poglądach i o skuteczności pracy lekarza Coue usłyszeć zdanie ze wszech miar kompetentnego uczonego, udał się sprawozdawca „Matina” do prof. Babńskiego, słynnego neurologa i psychiatry paryskiego (z rodu Polaka).

Prof. Babński potwierdził w wielkiej części informacje podane przez lekarza Coue. Sugestyja polega w istocie nie na osłonięciu woli, lecz na wierze i wyobraźni. Czynnikiem, który reaguje na sugestję, jest „ja nieświadome”. Ten podświadomy element odgrywa u nas nadzwyczajnie doniosłą rolę. Może on np. rozwiązać problemy matematyczne, których nie potrafi rozwiązać pełna świadomość. Henryk Poincaré doświadczył jednego z najważniejszych swolich odkryć matematycznych właśnie w tym stanie podświadomości.

Sugestyja terapeutyczna ma przedewszystkiem na celu spowodowanie autosugestyj i to zadanie postawił sobie także lekarz z Nancy. Choroby, które dadzą się wyleczyć na tej drodze są bardzo liczne, zwłaszcza opierające się na niewrozie, nie są jednak uleczalne choroby organiczne, jak np. rak, można tylko sugestją poprawić subiektywny stan pacjenta. Paraliż jest czasem pozorny, mający źródło swe w niewrozie i tak dale się zapomocą sugestyj wyleczyć w kilku minutach.

W ten sposób tłumaczy się cuda, dokonywane w przeszłości przez cudotwórców. Cuda takie dzieją się i dziś, a rola lekarza psychologa, który potrafi rozeznaczyć choroby i odpowiednią sugestję wywrzeć na pacjencie, jest ogromnie ważna.

Ekonomista.

Z TOWAROWEJ GIELDY KOPENHASKIEJ.

Kopenhaski oddział firmy Lambert i Krzysiek nadsyła nam następujące sprawozdanie tygodniowe:

Kopenhaga, w lipcu.

W Danii notują obecnie tylko: owies i jęczmień, albowiem przywóz i wywóz żyta i pszenicy są aż do nowego zbioru zabronione, a cała produkcja przeszłości znajduje się w ręku Państwa, które już od siebie wydzieliło te gatunki zboża miastopalitatom, kooperatywom, piekarniom etc.

Mięso eksportuje się w dość wielkiej ilości, jest to jednak prawie wyłącznie wieprzowina, a ińkie gatunki mięsa notuje się oficjalnie tylko sporadycznie.

Poza wytworami krajowymi, jak drób, jaja, masło, sery i t. p., które są notowane na rynku kopenhaskim przez ustanawianie cen na miejscu, co do reszty produktów, jako to: pszenicy, żyta, kukurudzy, wyrobów tekstylnych, metalowych, nafty, terpentyny, benzyny, metali surowych, bawełny, wełny, etc. Posiłkuje się Danią notowaniami z Chicago, N. Jorku lub Londynu. Własnych notowań nie posiada. Kable z Ameryki i telegramy z Londynu (obecnie i z Hamburga) nadchodzą codziennie i są podstawą cen przy obrotach tymi towarami.

W ostatnim tygodniu notowano:

Zboże: Tendencja mocna, gdyż na rynku istniały tylko niewielkie partie duńskiego owsa i jęczmienia. Miejscowe zapasy kukurudzy były prawie nie wyczerpani.

Notowania: jęczmień zwykły 37.00 do 38.00 koron za 100 kg.

Owies zwykły 84-90 funtowy, zależnie od jakości i wielkości partii, 36.00 do 37.00 koron za 100 kg.

Wszystko ze zbiorów 1920 roku, franco wagon kolejowy.

Jęczmień jako pasza, Północno-amerykański 26.60 Oere, franco wagon.

Kukurudza, mieszana północno-amerykańska 27.75 Oere, franco wagon.

Notowania te obowiązują przy transakcjach nie mniejszych, jak 1 wagon dziesięciotoniowy.

Mięso: Wieprzowina (wieprze tuczne) Kr. 3.45 do 3.60 za kg. bitej wagi.

Wieprzowina (świnie chude i młociory) Kr. 1.85 do 2.10 za kg.

Drób: tuczony za kg. bitej wagi Kr. 2.25 do 2.50.

Jaja: świeże, sortowane, zależnie od wielkości: Kr. 3.60 do 3.70 za Sines (dwadzieścia sztuk).

Masło: Cena masła Kr. 5.40 za kg. Netto. Jest o 95 Oerów wyższą od ceny poprzedzającego tygodnia.

Skóry: Licytacja skór, przeprowadzona przy wielkiej ilości zaoferowanego towaru, wykazała brak zainteresowania. Ceny były nąłógół niskie.

STATYSTYKA WYWOZU Z LONDYNU DO GDAŃSKA

przedstawia się w ostatnim tygodniu następująco:

Londyn, w lipcu.

Materiałów bawełnianych 2912 lbs. — i 13579 sq. yds. — Maki 70 i 285 ton — Maki pszennej 25 ton — Łobu 1431, 908 i 422 cwt. — Materiałów wełnianych 380 yardów kw. — Opon dla samochodów wartości 53 funtów szt. — Herbata 5831 — i 41911 funt. — Tłuszcz kostny 10 ton — Butów 10 tuzinów — Rumu 279 gallons. — Kakao 136 cwt. — Karwy 29 cwt.

Blizszych informacji udzieli zainteresowanym lwowski Oddział firmy Lambert i Krzysiek, Lwów, ul. Podleskiego 7.

Krach bankowy w Paryżu. Straty wynoszą 125 milionów fr.

Berlin, 24 lipca.

(Tel. wł.) „Deutsche Allg. Ztg.” donosi, iż przy realizacji podjętej przez „Societe Centrale des Banques de Province” w celu wybrnięcia z kłopotów finansowych, nie wydały na razie żadnego rezultatu. Straty za rok 1920 wynoszą 125 milionów franków. Ogólny kapitał bankowy, liczący 100 milionów franków, uważany jest za stracony. Wskutek krachu wspomnianego banku zrujnowanych zostanie mnóstwo osób klasy średniej, które miały złożone tutaj swe oszczędności.

Bankructwo olbrzymiego przedsiębiorstwa handl. w Pradze. Pasywa przeszło 45 milionów kor.

Praga, 24 lipca.

(Tel. wł.) Onegdaj wdrożono postępowanie układowe nad majątkiem „Tschecho-slowake commercial corporation of America” w Pradze oraz filią tego przedsiębiorstwa w Bernie. Konferencja z wierzycielami mianowana jest na 29 lipca, odbędzie się w sądzie handlowym w Pradze. Cały świat kupiecki jest upadłością tej firmy wysoce zaniepokojony, passywa bowiem wynoszą 73 miliony koron, aktywa tylko 27.4 miliony koron, tak, iż straty obliczone są na 45.6 milionów koron. Założycielem tego Towarzystwa jest kapitan Voska, który w czasie wojny kierował czeską organizacją szpiegowską w Ameryce. Bankructwo jego przedsiębiorstwa wywołane zostało tem, iż Voska w czasie haussy towarów poczynił ogromne zakupy. Obecnie zaś wskutek tendencji zmikowej towarów poniósł szalone straty.

Kradzież czteru i pół milionowej gotówki.

Milionowy obrót. — Nadużyte zaufanie. — Przypadek, czy zły zamiar? — Policja bada.

Lwów, 25 lipca.

(S) Niezwykle śmiałej kradzieży dokonano przed kilku tygodniami w samem śródmieściu.

Choć policja prowadzi „energiczne” śledztwo, o kradzieży tej dotychczas milczy, nie chcąc, by przypadkiem złodziej z gazet się nie dowiedział, że kradzież tę popełnił, a toby

zepsuło siedziwio.

ok przynajmniej rozumiało nasi „Sherlocki Holmes“, którzy chętnie się reklamują, jeśli im jakiś „rapus“ odda złodzieja w ręce.

Aparat informacyjny

jednak, pracujący ponad biurem bezpieczeństwa dostarczył nam następujących szczegółów tej sensacyjnej kradzieży.

Zeszłego tygodnia zmarła we Lwowie bp. Kłara Schwarzwaldowa, żona p. Leona Schwarzwalda, współwłaściciela fabryki win musujących i hurtownego składn win firm Carniere et Comp. i Emanuel Pollak i Sym. Ponieważ p. Schwarzwald wedle rytuału żydowskiego przez cały tydzień po zstawał w domu i nie mógł się oddać interesom, polecił jednej z pań biurowych, by codziennie kasę odprowadzała w

pewnie zaufane miejsce.

Ponieważ właściwa panna biurowa, prowadząca kasę bawi na urlopie, zastępuje ją jej siostra, która sobie polecenia p. Schwarzwalda nie brała do serca i pieniądze, które wpływały do kaszy przechowywała u siebie. Zeszłego czwartku

było w kasie 4 i pół miliona marek.

Wszystkie te pieniądze panna biurowa Menschówna włożyła do walizki, nie zamieszczała jednak ani we wskazane miejsce, ani do siebie do domu, lecz do brata swego, współwłaściciela handlu obuwiem „Mensch i Kömer“, zamieszkałego przy ul. Ruskiej. Kiedy w piątek pieniądze te chciała zabrać, czy to z powrotem do biura, czy też oddać p. Schwarzwaldowi, zastała w pokoju u brata nieład, który wyraźnie wskazywał na to, że przed kilku godzinami

gospodarowali tam włamywacze.

Wszystkie szafy były pootwierane, rzeczy porożrzucane, nie jednak nie brakowało, z wyjątkiem walizki, w której właśnie była przechowywana owa milionowa gotówka.

Wielce przerażona zawiadomiła natychmiast o kradzieży tej tak brata, jak poszkodowanego p. Schwarzwalda. Ani brat, ani sąsiedzi tam zamieszkujący nie mogli dać żadnych wyjaśnień. Jedną tylko z sąsiadek zeznała, że widziała jakiegoś mężczyznę,

wynoszącego mały pakunek pod ręką, nie wzbudziło to jednak u niej żadnej nieufności i mężczyzną tym się dalej nie interesowała. W walizce było między innymi pieniędzy także

225.000 rubli.

Zawiadomiona o kradzieży policja wysłała najtęższych agentów na miejsce wypadku, którzy je dągał do tej chwili nie zdołali niczego wytropić. Wedle mniemania tych fachowców grasowali tu

zwykli włamywacze,

którzy zupełnie nie przyszli po miliony, lecz z zamiarem popełnienia zwykłej mieszkaniowej kradzieży, wobec ogromu łupu jednak zadowolili się walizką, pozostawiając inne rzeczy niekierowane. Kombinacje ich jednak, zdaje się, nie odpowiadają rzeczywistości, gdyż naprawdę trudno przypuszczać, by zupełnie przypadkowo włamano się „akuratnie“ do mieszkania p. Menscha i to w dniu, w którym właśnie przechowywał cudze 4 i pół miliona marek. Policja jednak przechwala się, że jest już na tropie sprawców, co już nieraz wszakże zawiodło.

Zabójstwo przy podziale łupu.

Trzy strzały. — Trup mężczyzny. — Pościg za czterema uciekającymi. — Ujęcie zabójców. — Po wodem zabójstwa oszustwo przy podziale łupu. — Rewizja u kochanki zabitego. — Odprowadzenie do aresztów śledczych.

Warszawa, w lipcu.

(+) Onegdaj usłyszano na Nowym Mieście w południe trzy po sobie następujące wystrzały. Na odgłos ich nadbiegli pełniący w pobliżu służbę posterunkowi. Urzeczono mężczyznę lat około 25, zabitego, z trzema ranami postrzałowymi w szyję, brzuch i okolice serca, w oddali zaś czterech uciekających mężczyzn. Puszczono się za nimi w pościg i wkrótce schwytano ich.

Dochodzenie ustaliło, że zabity nazywa się Zygmunt Małkowski i był bardzo niebezpiecznym

spirytem, złodziejem zawodowym. Wszyscy ujęci są również złodziejami kieszonkowymi lub mieszkaniowymi.

Zabójstwo wynikało na tle oszustwa przy podziale łupu z kradzieży 7 milionów mk. gotówki. Podczas rewizji u kochanki zabitego znaleziono 100 tysięcy marek w banknotach po 1000 mk. Istnieje przypuszczenie, iż zdołała ona przed rewizją część łupu wynieść.

Zabójców osadzono w aresztach śledczych.

Ujęcie szajki bandytów w Kaliskiem.

Grasujący bandyci. — Wykrycie kryjówek. — Ośmiogodzinna walka bandytów z policją. — Wreszcie ujęci. — Herszt ciężko ranny.

Kalisz, w lipcu.

Od dłuższego czasu w okolicy Dąbia w Kaliskiem dobrze zorganizowana szajka urządziła dość często napady bandyckie, grabiąc i zabijając napadniętych. — Policja długo poszukiwała bandytów, którzy stali postrach na całą okolicę. Aż wreszcie starania jej zostały uwieńczone pomyslnym skutkiem. Udało się ująć całą groźną szajkę, która stoczyła z nią formalną walkę nie chcąc się poddać. Wreszcie po ośmiu godzinach zdołano bandę otoczyć i unieszkodliwić. — O kryjówce złodziei dowiedział się jeden z policyantów przypadkowo. Banda złożona była z 6 ludzi. Jeden zdążył się otruć jakimś parastykami. Herszt zaś szajki, ciężko rannego przewieziono do szpitala powiatowego. Na miejscu walki znaleziono kilka rewolwerów i bomb. Jak się okazało, głównym hersztem tej zbrojnej bandy był stary mieszkaniec miasta Kłodawy, Wiatko, deserter z wojska polskiego. Na wieść o złapaniu rabusiów wyszły naprzeciw tłumy tamtejszej ludności, która chciała ich zlynaczyć. Z trudem udało się policji obronić rabusiów.

Za kilka dni zostanie niewątpliwie wykonany na nich wyrok sądu doraźnego.

OGŁOSZENIA

NAUKA I WYCHOWANIE

Nauka polskiej stenografii! Nowy trzymiesięczny przyśpieszony kurs z dnem 1. sierpnia. Dyrekcja Ecole Reforme ul. Pańska 14. Wpisy codziennie od 11—15—7 po południu. 619

POSADY I PRACE

Poszukuje się panny do 2-jej dzieci 5-miesięcznego i 4-letniego. Zgłoszenia między 1—3, ul. Sapińskiego 25. II. p. drzwi Nr. 16. 626

Biuro, Niemczyńskiego Lwów, plac Akademicki 3, poleca doborowe siły nauczycielskie, wychowawcze, Francuzkę, oficyalistów gospodarczych i wszelką służbę. 620

MIESZKANIA, LOKALI, SKŁADY

Poszukuję 3 pokoi z kuchnią z pełnym komfortem z meblami lub bez. Warunki jak na obecne czasy przyjmę. Ewentualnie dam utrzymanie jednej osobie. Zgłoszenia pod „Inżynier“ Pekrzyńska 33, III. p. drzwi 10. 625

KUPNO, SPRZEDAŻ, ZAMIERA

Kamienie młyńskie, Walce, Kaspary, Pytło, Elewatory dostarcza bezwzględnie „PILOT“ Lwów, Batorego 4. 511

Liny transmisyjne, kenopne i prawdziwa „Manilla“ różnych wymiarów, poleca okazynie „Mieta“, Jagiellońska 8, Lwów. 595

Motocykl „Puch“ dwa i pół HP., bardzo mało używany, prawie nowy, okazynie do sprzedania. Bliższych wiadomości udziela „Mieta“, Lwów, ulica Jagiellońska 1. 8. 594

Jeden samochód ciężarowy, 35—40 Hp., pięcio-tonowy, okazynie do sprzedania. „Mieta“, Lwów, Jagiellońska 1. 8. 597

Prasę (Knechtelprasse) do wyrobu kaffi, pudełek blaszanych, guzików i t. p. sprzedaje okazynie „Mieta“, Lwów, Jagiellońska 8. 596

Sprzedam powóz, 2 wózki, 2 plugi. Wiadomość: Agencja Kostinka, Kopernika 19. 627

ROBOTA

Kapelusze słomiane, jedwabne przerabiamy modnie, tanio. Topolnicka, Kopernika 1, nad apteką Mikolascha. 12837

NADOGRODNIK

lat 41. Spec. kwiecistwo i warzywnictwo. Wieloletnia praktyka zagraniczna, zdolny organizator poszukuje posady na wsi jako kierownik samodzielny. — Łaskawi zgłoszenia pod „41“ do Administracji „Gazety Wiochowej“. 521

MAGAZYN BRONI

R. Gliniecki i Spka. w Krakowie, ul. Szewska 1. 2. poleca większą ilość lunet „Reicherta“ do sztucerów, expresów i dryllingów. 645

Dachówki

azbestowo-cementowej

CEMENTU

papy dachowej, gontów, gipsu i innych materiałów budowlanych dostarcza natychmiast firma HORSZOWSKI I SPÓŁKA. we Lwowie, ul. Beurlarda 3. 487

Gdańsk.

Biuro handlowe,

urządzone na pryncyp. ulicy do odstąpienia — oraz kamienica 3-piętr.

na Wyspie Spichlerzowej do sprzedania na bardzo dogodnych warunkach. Potrzebna gotówka około 2 miliony marek pol. — Zgłoszenia pod „Centrum Gdańskie“ do BIURA OGŁOSZEŃ M. T. KRZYSZTOFOWICZ, Lwów, ul. Sokoła 4.

Ważne dla przemysłu kopalnianego.

Po cenach fabrycznych dostarczamy znane z wytrzymałości wszelkiego rodzaju liny druciane do wszelkich konstrukcji fabryki G. KOCKS & Co. jak też inne artykuły techniczne. — Między innymi posiadamy na składzie beczki żelazne o pojemności 200 litr. nowe i używane, jakoteż szyny normalnotorowe. Wyłączni reprezentanci na Polskę: Tow. Handl.

„SWIATOPEŁK“

Tow. z ogr. odpow. Centrala: Kraków, Grodzka 15. Telegramy „SWIATOPEŁK“ Kraków. 647

Ogłoszenie.

Zawiadamia się interesowanych, że dnia 4. sierpnia 1921 r. o godz. 10-tej przed południem odbędzie się w kancelarii gminnej w Domaszowie (stacja kolejowa Uhnów) publiczna ustna

licytacja

celem sprzedaży około 30 morgów lasu gminnego sosnowego, około 50 letniego, około 100 m³ kubatury na morgu. — Cena wywołania 150.000 Mk. od morga.

Protokół oszacowania i warunki licytacyjne przeglądać można w kancelarii Wydziału powiatowego w Rawie i w urzędzie gminnym w Domaszowie.

Drzewostan oglądać można za zgłoszeniem się u naczelnika gminy w Domaszowie. 648

WYDZIAŁ POWIATOWY.

Sekretarz: Flis. Prezes Rady powiatowej: A. Skibniewski.

KAPY

PIRANKI, KILIMY, DYWANY, KOŁDRY, Materace,
K. SHIBIŃSKI, Lwów, ul. Kopernika 4. 380

ODCISKI, brodawki i skórę zgrubiałą na
podeszwach bezpowrotnie i bez bólu usuwa
„KLAWIOL” farm. labor. „Ap. Kowalski”
w Warszawie, Miodowa 1. Sprzedają wszyst-
kie apteki i sklepy apteczne. Hurtownia sprze-
daż. Przedstawicielstwo na Lwów i Wschodnią Mało-
polskę f. „OZON”, Hurtownia materiałów aptecznych,
Lwów, Kollataja 8. Również hurtowo do nabycia: P. Mi-
kołasz i Ska i Apt. Zwiąż. Wytw. Handl. Farm. 12358

Buchalterów

(sił samodzielnych i
pomocniczych)

poszukuje

Biuro lwowskie wielkich przedsiębiorstw.
Zgłoszenia z podaniem najwcześniejszego termi-
nu objęcia posady do biura **S. SOKOŁOW-
SKI i Spka**, Lwów, ulica Jagiellońska 1. 7,
pod „SRÓDMIEŚCIE”. 603

Wielkie przedsiębiorstwo handlowe

posiadające kilka ODDZIAŁÓW W POLSCE
i ZAGRANICĄ, prowadzące zarazem i Oddział
spedycyjny, poszukuje ZASTĘPCY na Lwów
lub osoby zdolnej do objęcia kierownictwa ko-
mercyjnego utworzyć się mającego tamże od-
działu, któryby oddał firmie do dyspozycji
lokal na biura i magazyny. 540
Pisemne oferty sub „HANDEL” do Biura
„Ruch” w Krakowie, ul. Szczepańska 1. 9.

Sprzedaż chleba.

W ciągu rozpoczynającego się tygodnia
przystępuje Miejski Zakład Apropowizacyjny z po-
wrotem do sprzedaży chleba ciemnego i białego.
Ciemny chleb będzie sprzedawany we wszyst-
kich sklepach miejskich oraz u następujących
pp. kupców:

- w dzielnicy I. Kapuściński, Chmielowskiego 6,
Rozumiński, Kochanowskiego 76,
Superlak, Pełczyńska 12,
Branicka, Dwernickiego 22.
w dzielnicy II. Pollak, Leszczyńskiego 5,
Czelen, Janowska 88.
Korobłowska, Kleparowska 17 a,
Ettinger, Żródlana 29.
w dzielnicy III. Czysty, pl. Krakowski 3,
Justian, Teatyńska 7,
Teich, pl. Teodora 8,
Wolanin, Żółkiewska 133.
w dzielnicy IV. Bielecka, Łyczakowska 3,
Jaworska, św. Piotra 19,
Babiniec, Piekarska 26,
Justian, Hoffmana 5,
Karyniewski, Kurkowa 28.
w dzielnicy V. Torhowla, Rynek 36,
Mensch, Boimów 21,
Ożmiński, Halicka 7,
Maksymowicz, Sokola 1.
w dzielnicy VI. Kozłowski, Gródecka 85,
Lenik, Mickiewicza 9,
Mazurczak, Orzeszkowej 11,
Wnuk, Lenartowicza 11,
Zacharyasiewicz, Głębocka 19.

Cena chleba ciemnego wynosi 40 mk. za
bochenek wagi 800 gr. i sprzedawany będzie za
zaznaczeniem na legitymacji spożywczej dla ro-
dzin obejmujących do trzech osób włącznie po
jednym bochenku tygodniowo, dla rodzin liczą-
cych ponad trzy osoby po dwa bochenki ty-
godniowo.

Wzywa się pp. wymienionych kupców dziel.
I, II i III, by zgłosili się w kasie Zakładu, ce-
lem wykupna asygnat na chleb w poniedziałek
25 lipca, zaś pp. kupców dziel. V, VI i VII. we
wtorek 26 lipca. Chleb jasny sprzedawany będzie
w miarę zapasów każdemu bez wyjątku wyłą-
cznie w sklepach miejskich po cenie 100 marek
za bochenek wagi 1 kg. 644

Miejski Zakład Apropowizacyjny.

RETUSZERA na płyty chemigraficzne (klisze),
FOTOGRAFA na mokre zdjęcia do siatki i
piórka.

CHEMIGRAFA-Trawiacza (kliszarza),
TRAWIACZA wałków miedzianych do druku
fotografur (Tiefdruck) oraz
ZECERA biegłego w składaniu nut po-
szukuje na stałe posady na dogodnych warun-
kach zaraz lub później.

Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha T. z o. p.
Poznań. 632

Fabryki chemiczne!

Kompletne urządzenia, przebudowa nieczynnych za-
kładów przemysłowych (browarów, gorzelni i t. p.
na rentowne fabryki. Projektowanie, budowa i kon-
trola ruchu. — Wyjaśnienie udziału i zamówienia
przyjmuje:

„DESTYLAT” Sp. z ogr. pot.
Kraków, św. Jana 3.

Zastępca biura technicznego Dr. GLOOR
& Comp. w Wiedniu. 629

KUCHARZ zdolny, był
dzierżawcą pierwszorzędnej
restauracji poszukuje dzier-
żawy restauracji pensjonatu,
bufetu, lub większej kuchni.
Zgłoszenia listowne pod
„Dzierżawca” do biura ogło-
szeń M. Hupezyca Kraków,
Jagiellońska 7. 646

CZAS

ODNOWIC

PRZEDPŁATĘ!

MOTORY ropowo-naftowe

od 3 do 50 koni, używane, oraz silniki
elektryczne poleca:

J. OTFFINOWSKI, Warszawa,
Jerozolimska 59. — telefon 234-51. 616

NAJLEPSZY LAKIER DO PAZNOKCI

Do nabycia we wszystkich perfumie-
rych i lepszych droguerych. 224

PILY

gatowe, cyrkularne i taśmowe oryg. remschei-
dowskie, oraz wszelkie maszyny, narzędzia i ar-
tykuły techniczne dla przemysłu drzewnego, —
poleca po cenach konkurencyjnych 598

„MIETA” Lwów, Jagiellońska 8

Ogłoszenie.

Dyrekcja Zakładu gazowego miejskiego we Lwo-
wie podaje do wiadomości, że w myśl uchwały Rady
miejskiej z dnia 21. lipca 1921 r. zostały ustanowione
następujące ceny gazu:

- 1) za gaz do oświetlenia i opał Mp. 22.— za 1 m³
- 2) za gaz wyłącznie do motorów „ 18.— za 1 m³

Należności z tego tytułu przypadające do zapłaty
za miesiąc lipiec 1921 r. bez względu na termin od-
czytania stanu gazomierzy, jak i nadal mają być pła-
cone już według podwyższonej taryfy. 628

Lwów, w lipcu 1921.

Dyrekcja Zakładu Gazowego Miejskiego.

OGŁOSZENIE.

Państwowy Urząd Węglowy podaje do wiadomości, że od dnia 1. sierpnia 1921
będą liczone następujące ceny za węgiel i koks za 1-ą tonnę franko wagon kopalnia
lub komora graniczna.

POCHODZENIE WĘGLA: Gruby Orzech I. Orz. III, posp., grosz., Miał Dla wszystkich
kostka Orzech II. grysik i drobny gatunków

WĘGIEL:

Karwiński				8.000.—
Górnośląski	8.000.—	7.600.—	4.800.—	4.000.—
Dąbrowski	5.800.—	5.500.—	3.500.—	2.900.—
Krakowski i z odokr. Dąbrow.	5.200.—	4.950.—	3.100.—	2.600.—

KOKS:

Karwiński		20.000.—
Górnośląski	614	12.000.—